

חג שמח מאולפנת חורב

"וּסְפָה תִּהְיֶה לְצֵל יוֹמָם מִחֶרֶב" (ישעיהו ד', ו') – הרב עודד

אחת ממצוות חג הסוכות היא כמובן מצווה הישיבה בסוכה, כפי שמצווה עלינו התורה (ויקרא כ"ג, מ"ב) "בַּסֹּכֶת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל הָאֶזְרָח בְּיִשְׂרָאֵל יֹשְׁבוּ בַּסֹּכֶת. לְמַעַן יֵדְעוּ דַרְתֵּיכֶם כִּי בַּסֹּכֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם".

חז"ל מלמדים אותנו במשנה (סוכה א', א') "סוכה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה פסולה, ורבי יהודה מכשיר". בהבנת המחלוקת, נאמרו בגמרא שלושה הסברים, ונפסקה ההלכה כדברי רבא שהסביר (גמ' סוכה דף ב'). "... אמרה תורה כל שבעת הימים צא מדירת קבע ושב בדירת עראי, עד עשרים אמה אדם עושה דירתו דירת עראי, למעלה מעשרים אמה אין אדם עושה דירתו דירת עראי אלא דירת קבע". דהיינו התורה ציוותה עלינו לצאת מבית הקבע ולשבת בסוכת ארעי. אשר על כן, סוכה הגבוהה מעשרים אמה פסולה, משום שכדי להחזיק דפנות של

סוכה כל כך גבוהה, מוכרחים שהסוכה תהיה בנויה בחוזקה כסוכת קבע, ועל הסוכה להיות בנויה באופן שתוכל להיות גם מבנה ארעי.

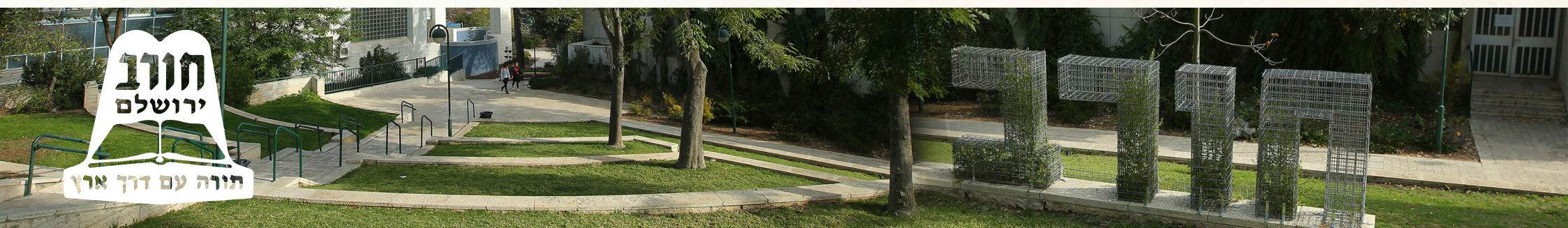
וכך גם רואים בהלכות נוספות שנאמרו בגמרא (סוכה דף ז' ע"ב) ונפסקו להלכה, המעידות על הגדרת הסוכה ככזו היכולה להיות גם מבנה ארעי. כגון הכשר סוכה עם שתי דפנות כהלכתן ושלישית אפילו טפת, וכן הכשר סוכה בראש העגלה או בראש הספינה.

מעניין שבניגוד לדברי הגמרא "צא מדירת קבע ושב בדירת עראי", אנו רואים שהסוכה דווקא נתפסת כמקום של מסתור והגנה כמו שנאמר בתהילים (כ"ז, ה') "כִּי יִצְפְּנֵנִי בַּסֶּכֶה בְּיוֹם רָעָה יִסְתַּרְנִי בַּסֶּתֶר אֶהְיֶה בְּצוּר יְרוּמָמַי", וכן בתהילים (ל"א, כ"א) "...תִּצְפְּנֵם בַּסֶּכֶה מְרִיב לְשָׁנוֹת". גם מלכות בית דוד אשר אמורה לייצג חוסן ועוצמה, מתוארת בנביא כסוכה (עמוס ט', י"א) "בְּיָוִם הַהוּא אֶקִּים אֶת סֶכֶת

דְּוִיד הַנְּפֹלֵת".

הרב קוק זצוק"ל זיע"א (מאמרי הראי"ה: הסוכה) מוסיף על כך ואומר, כי על הפסוק (נחמיה ח', י"ז) "וַיַּעֲשׂוּ כָּל הַקְּהָל הַשָּׂבִים מִן הַשְּׂבִי סֹכֹת וַיֵּשְׁבוּ בַּסֹּכֹת כִּי לֹא עָשׂוּ מִיָּמַי יְשׁוּעַ בֶּן נֹון בֶּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַהוּא וַתְּהִי שְׂמֵחָה גְדוּלָּה מְאֹד" שואלים חז"ל (ערכין ל"ב ע"ב) ומה היו הסוכות המפוארות הללו? ועונים "דבעי רחמי על יצר דעבודה זרה ובטליה, ואגין זכותא עליהו כי סוכה". כלומר שמשמעות עשיית הסוכה שנאמרה בפסוק ולא נעשתה כמוה מימות יהושע בן נון, היא בכך שאנשי כנסת הגדולה התפללו לביטול יצר עבודה זרה. רואים מכך, שהמשמעות של סוכה בפסוק, היא בעלת תוכן של הגנה.

ושואל על כך הרב קוק "ואם יפלא בעינינו איך תוכל דירת עראי כסוכה להגן עד שבלא היסוס נוכל עוד לקחת אותה כדוגמא להגנה והבטחון שלנו, איך יוכל בניין של "שתים

כהלכתן ושלישית אפילו טפח" ליהפך למבצר ולמגן נגד כל צר ואויב?"

ועונה על כך הרב קוק וכותב דברים נפלאים:

"מוכרחים אנחנו להגיד גלוי לפני כל באי עולם שאמת נצחית היא, שדווקא זאת הסוכה שהיא נבנית דווקא בצורה כל כך קלושה עד שמצד צורתה החיצונה אינה ראויה לכאורה להיות נקראת אפילו בשם של בית דירה, היא היא הראויה להיות לנו למגדל עוז ולמבצר מפני כל אויב ומתנקם. כי באיזה אופן תוכל הסוכה הפרוצה ופתוחה מעברים ליהפך לבית דירה? הוי אומר לא מפני החווק החומרי שבמחיצותיה הקלושות והחלשות, אלא מפני שהחוק, דבר ד', הוא אשר גזר אומר שבימי החג הקדוש הזה חג האסיף, זאת היא בית דירתנו"

לדברי הרב קוק, עוצמתה האדירה של הסוכה, היא לא בשל חוסנה החומרי, שהרי הגדרת הסוכה היא בכך שהיא יכולה להיות גם מבנה ארעי, וסוכה כשרה אפילו כאשר יש לסוכה רק שתי מחיצות ושלישית אפילו טפח, מה שוודאי לא מסמל חוסן חומרי. כוחה של הסוכה כמגן וכמחסה הוא

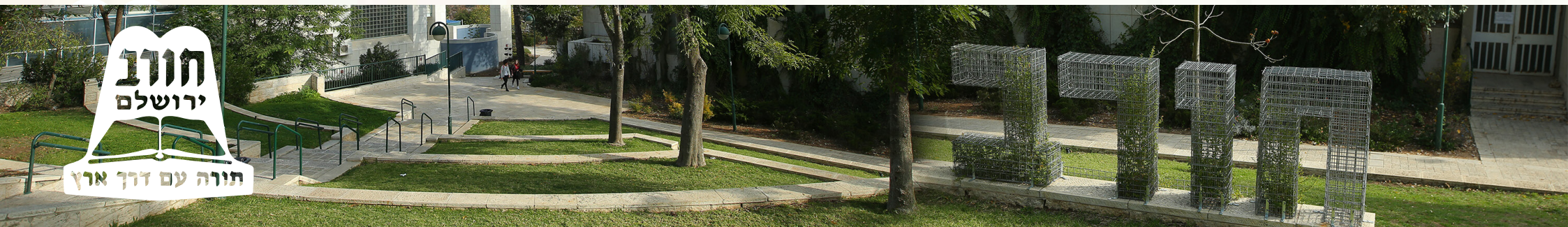
בשל היותה של הסוכה דבר ה' (ישעיהו מ' ח') "יִבֶּשׂ חָצִיר נָבֵל צִיץ וְדָבָר אֶלְקִינוּ יָקוּם לְעוֹלָם".

וממשיך הרב קוק ומסביר כי גם בזמן תהליך שיבת ציון, שהיא תחילת הקמת סוכת דוד הנופלת ובניית הבית הלאומי של עם ישראל בארץ ישראל, עלינו ללמוד מהם מקורות הכוח של עם ישראל כנגד אויביו.

וכך ממשיך הרב קוק וכותב "זה יהיה לנו לימוד לדורות, כי האומץ הדרוש לנו לבנין ביתנו, כלומר בנין הבית הלאומי שלנו, זקוקים אנו דווקא לאימוץ הרוחני, לאימוצו של החג, לאימוצו של דבר ד' הקיים לעד. ואם כלי המשחית היותר חדישים יכולים לפרוץ פרץ נבעה גם במבצרים היותר חזקים, יכולים למגר גם חומות נחושת עבים, הרי אין בכחם ולא בכח שום כלי יוצר שבעולם להפיל את החומה החזקה והבצורה של החוק, ומזה נדע שהחוק, הוא יהיה מבצרנו הנצחי ומשגב לנו. גם כעת בשעה שאנו נגשים לבנות מחדש את ביתנו הלאומי על ארץ אבותינו, נכיר נא את האמת המוחלטת שהחוק הרוחני שהוא דבר ד' אשר גזר אומר, שבית ישראל יבנה, הוא הוא חומתנו הבצורה, למרות מה

שהעין הקלושה של האדם לא תוכל להכיר חסנו ועוזו...".
דהיינו אומר הרב קוק, אמנם כלי המלחמה ובפרט החדשים ביותר, יכולים לפרוץ כל חומה וכל מבצר, אולם את דבר ה', את חומות האמונה היהודית, זאת לא יוכל אף אויב להכניע. כך היה גם לאורך כל ההיסטוריה, עם ישראל שאב את כוחו, ועמד כנגד כל הקמים עליו, בזכות הקישור לתורה ולמצוות ומתוך דבקות בדבר ה'. ומוסיף הרב קוק ואומר כי גם עם חזרתו של עם ישראל לארצו אחרי שנות הגלות, על מנת לחדש את ביתו הלאומי בארץ ישראל, החוסן הלאומי יתגלה דווקא מתוך חיבור לדבר ה', הוא הכוח שיעזור לנו לעמוד אל מול כל האתגרים, הקשיים והמכשולים.

אנו נמצאים בתקופה סוערת מבחינה ציבורית, ודומה שהמאבק על דמותה היהודית של המדינה הולך ומתחדד. יהי רצון שזוכה להעמיק את החיבור של כל עם ישראל למקורות הרוח הנצחיים שלנו לאהבת התורה והמצוות ובעזרה "ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום" (תהילים כ"ט, י"א).

תלמידות והורים יקרים,
ברצוננו לעדכן בנעשה באולפנא בשבוע החולף:

סיור סליחות שכבת י"ב

ביום שלישי, ד' בתשרי, יצאו בנות השמינית בליווי מחנכות השכבה והיועצת לערב סליחות עוצמתי בכותל המערבי. הבנות נפגשו בשעת לילה מאוחרת ויצאו לרובע היהודי לשמוע שיחה מרתקת בנושא הסליחה מפי נגה משען. מיד לאחר השיחה צעדו הבנות לעבר הכותל עם המוני ישראל לסליחות מרגשות ברוב פאר והדר. לפנות בוקר חזרו הבנות ללינה קצרה בפנימיות האולפנא. תודה למורות המלוות.

יום עיון צום גדליה

ביום שני, ג' בתשרי, התקיים באולפנא יום עיון לצום גדליה, לכיתות ט'-י"ב, ביוזמתן של בנות האולפנא. הבנות שהשתתפו נשארו בסיום יום הלימודים ללימוד משותף שכלל שיעורים מגוונים, פעילות יצירתי, מעגל שירים ושיעור עם הרב רימון שקפץ לביקור. בצאת הצום הבנות נהנו מאוכל מושקע וטעים. יישר כוח לבנות שיזמו והפיקו את היום.

יום הכנה ליום כיפור

ביום חמישי התקיים באולפנא יום הכנה ליום הכיפורים. פתחנו את היום במבחן על הלכות החגים בכיתות, כמו בכל שנה. לאחר מכן ירדו הבנות לאולם הספורט, שם שמעו דבר תורה מפי הרב עודד, צפו בסרטון שהכינו המדריכות לכבוד יום הכיפורים והמשיכו לבוקר התעוררות עם "להקת אחותי" שכלל קטעי שירה וסיפור. לסיום שמעו הבנות שיחה מפי עדן הראל ועודד מנשה, ששיתפו את הבנות בתהליך התשובה שעברו, מאיפה הגיעו ואיפה הם היום. היה יום מרומם ומשמעותי. תודה לרבקה להב, הרכזת החברתית, על הפקת הפעילות.

שיחה הרב גולדזינט

ביום רביעי, התקיימה שיחה לקראת יום הכיפורים, לשכבות ט'-י', מפי הרב מאיר גולדזינט, מראשי הישיבה יוניברסיטי, וסבא של בנות באולפנא. אנו מודים מאוד לרב, וכן למשפחתו שסייעה בהגעתו אלינו, ושמחים מאוד על הזכות לפגוש את הרב.

מזל טוב לבנות שחגגו השבוע את יום הולדתן:

